

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A. 1859.

Zaterdag, 1 October,

N. 79.

REDACTIE-BUREAU: Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaja bij LE ROY & Co.; te Pasoeroean bij WEIJERMANS & Co.; te Cheribon bij BLOK & RUZIC, te Tagal bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te Madioen bij G. A. HOGENRAAD; te Padang bij H. R. VAN WIJK, RZ.N., voor de Buitenbezittingen bij de Agenten der Stoomscheepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor Nederland bij J. HOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor Batavia..... 12,50.
" " " " Java..... 15,—
" " " " Buitenbezittingen..... 17,50.
" " " " Nederland..... 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is 50 cents voor vijf woorden Bij eerste of meerdere herhaling 25 " " " " " Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van recht op pensioen, de klerk tevens griffier bij den landraad te Teuban (residentie Rembang) W. A. Claasz.

Benoemd:

Tot tweede deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia, de deurwaarder bij den landraad der stad en voorsteden van Batavia, J. C. de Heus.

Bevorderd:

Tot assistent der derde klasse bij de theecultuur, de opziener der eerste klasse bij die cultuur F. G. Anthonijsz.

Tot onder commissie der eerste klasse bij de recherche te Batavia, de onder commissie der tweede klasse W. H. Willemsz.

BLI 'S LANDS BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN,

Tot opzichter der eerste klasse, de opzichter der tweede klasse J. G. E. de Lavalette.

Goedgekeurd:

Dat door den resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo,

Is Benoemd:

Tot lid der subcommissie van onderwijs te Bandjermassing, de steekolen-pakhuismeester J. F. Stoll.

Militair Departement.

BLI DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Goedgekeurd:

Bij het groot militair hospitaal te Willem I, de apotheker der tweede klasse H. C. van der Veen, thans te Soerabaja.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement,

Is Geplaatst:

BIJ HET WAPEN DER INFATERIE,

Bij het 7de bataillon, de tweede luitenant P. E. J. H. van Domselaar, ontslagen uit Nederland aangekomen.

Zijn Oorgesplaatst:

BIJ HET WAPEN DER INFATERIE,

Bij het 5de bataillon, de eerste luitenant G. L. N. Britz, van het garnizoens-bataillon, van Celebes en onderhoorigheden.

Bij het 7de bataillon, de tweede luitenant A. C. H. Alin, van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij het 12de bataillon (Djambi), de kapitein J. G. G. H. Streng-herms, van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij het 16de bataillon, de tweede luitenant A. G. C. E. W. van Dem Bussche Ippenburg, van het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten.

Bij het 17de bataillon de kapitein J. V. Kriesfeld, van het 15de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden, de kapitein P. A. Müller en C. A. Schnak en de eerste luitenant J. C. de Lach de Bero, de eerste van het 15de en de twee laatste van het 17de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon te Palembang, de kapitein G. F. T. Lange en de tweede luitenant G. S. C. Klerk en P. de Riemer, de beide eersten van het 7de en de laatste van 1ste bataillon.

BLI DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

onder-luitenant der tweede klasse, de betaalmeeester der eerste E. A. Bosch.

Marine Departement.

Tot machinist aan het drijvend droogdok te Onrust, de machinist bij een der onderdeelen van het marine-établissement te Soerabaja G. Verhef.

VENDTIEN.

Op Maandag, den 3 October, voor de toko van Gebr. Veit, op Passer Senen.

In een der pakhuizen aan den kleinen boom, door John Pryce & Co.

NOG EEN SOLDAAT.

(Vervolg.)

1.

Nu zou ik zeker geholpen worden! De zon moest spoedig opgaan; en met hen troost en bijstand zouden komen. Ik dankte God in een stil en vurig gebed, dat Hij den verschrikkelijken nacht had laten voorbijgaan. Eensklaps hoorde ik naast mij weder roemen. Ik zag ter zijde, en mijn oog viel op den ongelukkigen jongeling, die even als ik uit den slaap of eene omzigt ontwaakt was.

»Moed! riep ik hem toe, met heesche stem, zoo luid ik kon. Moed, kameraad! de zon gaat op tot onze redding!»

Hij beefde en schudde zacht het hoofd. »Niet tot mijne redding! zuchtte hij. Ik sterf! Ach, mijn God! zoo te eindigen! op den geboortegrond, en toch ver van van alles wat het hart lief heeft. Mijn arme, oude vader, mijn arme zuster!»

Hij uitte deze woorden zoo stootend, met moeite, kuschend en afgebroken, — en ik bejammerde hem. In mijn ransel was eene veldflesch met wijn, eerst susteren, kort voor het begin van den slag te Ligny, gevuld. Met buitengewone krachtinspanning, die mij vreeselijke smart veroorzaakte, haakte ik den riem van mijn ransel los, trok hem onder mij van daan, nam

Op Dingsdag, den 4 October, wegens vertrek, voor het woonhuis van den ritmeester Hèjning, in het kampement te Rijswijk, door van Slooten, Morgan & Co.

Op Woensdag, den 5 October, wegens vertrek, voor het woonhuis van den weledg. heer van Eersum, in het kampement no. 15, door van Slooten, Morgan & Co.

Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Op Donderdag, den 6 October, voor het commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.

Op het Heemradenplein door John Pryce & Co.

Op Vrijdag, den 7 October, ten huize van den chinees Lim Kewien, op Pintoe Ketjiel, in de chineesche kamp, door J. Speet.

Op het Heemradenplein, door Cassalette & Co.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 28 tot en met den 30 September 1859.

MARINE HOTEL. C. La Setz, van Indramajoe. — C. de Groot, van Samarang. — Slosser, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. W. L. de Koning, van Soerabaja. — J. Phaff, van de Reede. — H. Robbers, van Idem.

HOTEL WILLEM II. W. Klein, van Palembang. — de Haan en echtgenoot, van Onrust.

HOTEL DES INDES. J. R. Spilt, van Pecalongan. — A. S. Jonkles, van Idem. — Bunnik, van de Reede. — Lapriche, van Macoa. — Detrogal, van Idem. — Auvely, van Idem. — Pré, van Idem. — A. Mathieu, van Idem. — A. Torly Dunel, van de Reede. — van Stockum, van Idem. — Thorens, van Idem. — Roos, van Idem. — Braam, van Idem. — J. G. Kunst, van Pasoeroean.

JAVA HOTEL. J. W. Wensman, van Rotterdam. — F. Kievit, van Priaman. — J. J. de Graaf, van Idem. — E. F. Bonjer, van Nagasaki. — C. E. E. Sjogren, van Sydney. — A. Dannberg, van Melbourne. — J. W. Klein, van Liverpool. — P. A. Kleijnenberg, van Samarang. — A. Cullberg en Echtgenoot, van Melbourne.

Vertrouwde Personen.

Van de Java'sche Maatschappij te Batavia.

Advertentien.

Getrouwd:

J. G. C. PERNIS

met

C. G. S. BEGEMANN.

DJOCJACARTA, den 14den September 1859.

Kenige kennisgave.

(5080)

Den 12den September is te Passaroewan voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, P. Paul, Echtgenoot van

Mr. G. H. HOFFLAND.

Eenige kennisgave.

(5082)

Bevallen van een' ZOON, de Echtgenoot van

J. C. SAJERS.

18 September 1859.

(5111)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, L. F. Bus-selaar, Trompheller.

SAMARANG, 21 September 1859.

(5081)

Birth, on the 27th instant Mrs. John Fott of a Son.

GANG-CHAULAN, September 1859.

(5139)

Op den 8sten dezer overleed alhier, Vrouwe H. J. Gerlagh, dierbare echtgenoot van

(5110) R. C. VAN PREHN.

BUITENZORG, 24 September 1859.

Overleden te Batavia den 17den September, j.l., de heer E. H. O. van den Kerckhoff.

(5088)

Heden overleed alhier, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, in den jeugdigen leeftijd van elf jaren, onze innig geliefde oudste dochter Elisabeth, Susanna.

Ieder die haar gekend heeft zal kunnen beseffen welk een harden slag daardoor is toe gebracht aan hare dlepe bedroefde ouders.

J. D. H. KUIJP,

S. B. KUIJP, Lapré.

SOERACARTA, 25 September 1859:

(5128)

Heden overleed tot onze innige droefheid onze jongste lieveling, Jan Jacob, in den ouderdom van circa een jaar.

SAMARANG, den 25 September 1859.

A. DE BRUIJN

(5126)

en Echtgenoot.

VENDTIE

op Maandag, den 3den October 1859, in een der recherche pakhuizen

aan de Kleine Boom, door

JOHN PRYCE & CO.

(Van het nog overblijvend gedeelte van den inventaris van het voornamelijk van de

"SPIRIT OF THE AGE",

bestaande uit:

eene groote partij

TOUWWERK EN BLOKKEN,

diverse Kajuitsmeubelen, Ankers en Kettingen, 40 à 50 Ton IJzer-Ballast, 2 ijzeren Waterketels, enz., enz.

(5103)

OP DE VENDTIE

van Maandag, den 3den October 1859,

aan de kleine Boom,

zullen nog verkocht worden:

2 Scheeps Chronometers,

afkomstig van het Eng. Schip

"SPIRIT OF THE AGE."

(5140)

JOHN PRYCE EN Co.

had ingegoten, waarschijnlijk mijn eigen leven, terwijl zij hem slechts eenige verkwikking opleverden.

Dat kwam alzoo. Terwijl ik den ongelukkigen bijstand bood, zoo veel mijne zwakke kracht mij veroorloofde, naderden ongemerkt een bejaard man en een jong meisje, wier tegenwoordigheid wij eerst opmerkten, toen de laatste digt bij ons een akeligen kreet slaakte en naast den gekwetste op de knieën viel.

»Vader! riep zij. Hij is het, onze Frits, mijn arme, arme broeder!»

Tranen verstikten hare stem. Ook de vader knielde naast ons neder, en beiden omhelsden den onmagtige, bedekten hem met kussen en overlaadden hem met liefkozingen.

»Hij is dood! dood! jammerde oude man en vrouw in bittere smart de verdroogde handen. God heeft hem gegeven, God heeft hem genomen; de naam des Heeren zij geloofd! Maar ach! met vregude zou ik het overige van mijn leven hebben gegeven voor een woord nog uit zijn mond, voor een blik nog uit zijne eerlijke, trouwe oogen.»

Nu, God verhoorde dezen wensch van den oude man en vervulde hem. De gekwetste opende nog eens de oogen, en een vregudestraal was daarop te lezen, toen zijn blik zijn vader en zijne zuster ontwaarde.

»O, nu wil ik gaarne sterven, stamelde hij. Vader, Kaatje! God zegene u! En ook dezen, voegde hij er bij, op

er de veldflesch uit en reikte ze mijn arme kameraad toe. »Drink! zeide ik hem. Het zal u wel doen en u nieuwen moed geven!»

Een dankbare, roerende blik uit zijne groote zwarte oogen trof mij. Hij greep naar de flesch, maar vermogt niet haar naar den mond te brengen; hij was te zwak. Medelijden met hem gaf mij kracht. Ik rigtte mij op, steunde zijn verwond hoofd aan mijne gekwetste borst, zette hem de flesch aan de lippen en drenkte hem als een klein kind. Gisteren hadden wij tegenover elkander gestaan als vijanden met doodelijke wapenen, — thans verpleegde ik hem als eene moeder haren krankten zoon! Nooit zal ik den blik vergeten dien hij op mij sloeg, nadat hij eene goede verkwikende teg uit de flesch had genomen.

»Dank, kameraad! zeide hij. En God zegene u! gij hebt mij verkwikt!»

Met het laatste woord zonk zijn hoofd weder neder; zijne oogen sloten zich en zijne ademhaling was belemmerd. Ik dacht, dat het nu met hem voorbij was, want zijn gezicht was schrikkelijk bleek en zijne lippen loodkleurig. Niettemin wreef ik zijne slapen met wat wijn, en dat deed hem eenigzins herleven, mij ten heil en hem ten troost, — den laatste. O, toen ik mij medelijdend over den armen ontfermde, bevroedde ik niet welk een rijken zegen voor mij daaruit zoude voortvloeijen. Thans redden de droppelen wijn, die ik hem

VENDUTIE

op Maandag, den 3 October,
voor het Commissiehuis van
Gebr. VEIT Passer Senin,

van
een factuur fraaije

ETAGÈRE VOORWERPEN,

welke bij kleine kavelingen zullen worden verkocht
zonder reserve:

BLANCO- en PRENTENBOEKJES,
Zak Portefeuilles, Enveloppes, Post en Schrijf-
papier, Muzikpapier, Ouwels, Superieur Lak,
Bureau Klokken, fraaije Porseleine Moderateurs,
Stolpen, diverse Meubelen, fraai gedamasseerd
Klamboegoed,

**Zeven stuks fraaije Preanger
PAARDEN,**

als:

1 VOS.....hoog 4 voet 2 duim } allen goed ge-
1 SCHIMMEL " 4 " 1 " } dresseerde rij-
1 VOS..... " 4 " " } paarden.

1 Span van vier zwarte goed gedresseerde Wagen-
paarden, voorts 2 Reiswagens,
Wagens, Bendies,

Bendiepaarden, enz., enz.

NB. De goederen zijn daags te voren ter bezigtig-
ing. (5096)

Op de Vendutie

op Maandag, den 3 October 1859,

bij

GEBR. VEIT,

zullen nog worden verkocht:

Een zoo goed als nieuw massief

MAHONIJHOUT

Ameublement met MAROQUIN leder overtrok-
ken, bestaande uit:

**Twee Canapés, 2 groote Fauteuils en
12 kleine do.**

Eene zoo goed als nieuw stallende

PIANINO,

van **BERDEN** en

een span fraaije goed gedresseerde zwarte wagen

PAARDEN.

VENDUTIE

Woensdag, 5 October 1859,

wegens vertrek

voor het Commissiehuis van

den **Weldig. Heer VAN LERSUM,**

in het Kampement te Weltevreden

No. 15, door

VAN SLOOTEN, MORGAN EN CO.,

van eenen netten inboedel bestaande uit:

Spiegels en Schilderijen,

HANG- en TABELLAMPEN.

Tafels, Stoelen, Kasten, Ledikanten, Canapés,
Porcelain-, Glas- en Aardewerk,

voorts: nog

BENDIES,

BENDIEPAARDEN, enz.

(5151)

mij wijzende. Hij was voor mij als een broeder: Kaatje,
wees gij hem eene zuster! Uwe hand, vader! De vreugde
u... te hebben gezien... God zij met u!"

De tong verstijfde, eene zachte rilling ging over zijn
ligchaam, nog een blik vol liefde sloeg hij op zijn
vader en zijne zuster— zijne oogen sloten zich— hij
was niet meer.

Ik-zelf, door gemoedsaandoening, door bloedverlies en
afmatting uitgeput, zonk rugwaarts en verloor het be-
wustzijn. Vele, vele weken moesten verlopen zijn, eer
ik weder tot mijne zinnen kwam.

„En toen, Maarten, en toen? vroeg levendig de oude
moeder, ontwarende dat haar zoon nadenkend zweeg
en zijn verhaal scheen te willen eindigen. Wat gebeurde
later? Waarom kwaamt gij niet, toen gij genezen waart?
En wat waren het voor menschen, die u in hun huis
namen? Spreek, mijn zoon, wij moeten alles weten.”

Maarten streek met de vlakke hand over het voor-
hoofd, als wilde hij sombere herinneringen uitwischen
en onderdrukte een zucht.

(Wordt vervolgd.)

Maandag den 3 October 1859,
zal door het Vendu-Departement te *Buitenzorg*
verkocht worden: het

HUIS EN BOUW,

met daarop staande bijgebouwen (*vaak eigendom*):
gelegen aan den grooten weg te *Buitenzorg* laatst be-
woond door den Heer *Fromberg*.

Inmiddels te bevragen bij den heer *Brautigam* al-
daar. (5085)

VENDUTIE

Dingsdag 4 October 1859,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den Ritmeester

HEIJNING,

in het kampement te *Rijswijk*, door

van Slooten, Morgan en Co.,

van: **Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafel-
lampen, Canapés, Kasten, Stoelen, Tafels, Ledikanten,
Porcelain-, Glas- en Aardewerk.**

voorts nog:

1 goed gedresseerd Macassaarsch

RIJPAARD,

**2 spannen Wagenpaarden, 2 bendie
Paarden,**

1 zoo goed als nieuwe

MIJLORD,

Bendie, Tuigen, etc., (5098)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag 4 dezer, zal almede

te *Rijswijk* worden verkocht:

10 Melkgevende

KOEBEESTEN,

van *Bengaalsch Ras.*

(5152) **VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.**

VENDUTIE

op Woensdag 5 October

voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & Co.,

van diverse Lijnwaden,

4 balen goeiezakken, IJzerwerk, Glaswerk, Provi-
sien in Blik, Chimesche Laadjes in stellen van
4 ps., Campberhouten (Wagen) laadjes, Rood. Wijn
op fust en in kisten van 4 doz.

GERAFFINEERDE SUIKER, enz., enz.

voorts:

30 ps. gekleurde Japansche Zijde,

5 ps. witte " " "

250 ps. Japansche Crépé Schaaltjes.

1 kist Zijden Dasjes.

1 " Cordelières.

4 " Japansche Pajongs.

voorts:

1 nieuwen Europeche **VIS-A-VIS** met groen zijden
damast bekleed.

1 Mahonijhouten **TOILET-TAFEL**

1 do. **WASCHTAFEL**, pas aangebragt.

(5108)

HOUT-VENDUTIE

op Donderdag, den 6den October 1859,

op het *Heemradenplein*,

door

JOHN PRYCE & CO.,

à 2 pCt. *Vendusalaris*,

van groote en kleine

DJATTIEHOUTEN BALKEN.

(5150)

VENDUTIE

Op Donderdag den 6den October 1859,

Voor het Commissiehuis van

Abeelen, Dennison en Co.,

van

puike Boter,

**Koek, Banket- en Suikerwerk, Engelsche Za-
dels, Stalborstels,**

een factuur

SPIEGELS

in *Vergulde Lijsten.* (5155)

VENDUTIE.

Op Vrijdag, den 7 October aanstaande,
zal de *Commissiannair*

J. SPEERT,

eene **VENDUTIE** houden ten huize van de

Chinees *Lim Kesien*, te *Pintoe Ketjiel*,

in den *Chineschen Kamp*,

alwaar zal worden verkocht:

eene groote hoeveelheid

GOUD- EN ZILVERWERKEN,

en

GEZETTE JUWEELEN, PAARLEN en

andere **KOSTBAARHEDEN,**

alsmede:

Houtwerken, Meubelen,

en hetgeen verder te voorschijn zal worden ge-
bragt:

benevens:

Paarden, Rijtuigen, groote Spiegels, Schil-
derijen en Muurlampen, groote Chinesche Pot-
ten met Bloemen, Goudvisschen, Dwergplanten,
drie groote Chinesche vergulde Ranjangs of Le-
dikanten,

en

585 stuks witte zuivere **ONGEBOORDE**
Ceylonsche Paarlen.

Op deze Vendutie zal hij precies ten Twaalf
ure aan de meestbiedenden verkoopen:

ZEVEN

WOON- EN WINKELHUIZEN

meest allen gelegen in de meest bezochte buur-
ten van den *Chineschen Kamp*, te weten:

No. 1.

*Een Erf bebouwd met een steenen Woon-
en Winkelhuis, met pannen gedekt*, staande en
gelegen in den *Chineschen Kamp*, wijk *Pintoe-Ketjiel*.
Blok O, 1ste deel, verponding No. 7961.

No. 2.

*Een Erf bebouwd met een steenen Huis,
met pannen gedekt*, staande en gelegen op de *Passer*
Pisang, (*Tjoake*) Blok D, verponding No. 4791.

No. 3.

*Een Erf bebouwd met een steenen Huis,
met pannen gedekt*, staande en gelegen op de
Passer Pisang, (*Tjoake*) Blok D, verponding No. 4792.

No. 4.

*Een Erf bebouwd met een steenen Huis,
met pannen gedekt*, staande en gelegen op de *Passer*
Pisang, (*Tjoake*) Blok D, verponding No. 4820.

No. 5.

*Een Erf bebouwd met twee steenen Hui-
zen, met pannen gedekt*, staande en gelegen in
de *Utrechtsche Straat*, bij de *Chinezen* genoemd *Sai Mo*
Lay of Pageman, Blok A, nummer der verp. 4836.

No. 6.

*Een Erf bebouwd met een steenen Huis,
met pannen gedekt*, staande en gelegen in de *Utrecht-
sche Straat*, bij de *Chinezen* genoemd *Sai Mo Lay* of
Pageman, Blok D, nummer der verponding 4829.

Informatien betreffende de vastigheden kan men da-
gelijks erlangen bij den verkooper.

Woensdag en Donderdag, 5 en 6 October,
is alles voor een ieder te bezichtigen. (5077)

Hout-Vendutie

op Vrijdag 7 October,

OP HET **HEEMRADENPLEIN,**

door

CASSALETTE EN CO.

(5157)

Op den 10den en 11den der maand October,
zullen door den *Boekhandelaar*

H. M. VAN DORP—te BATAVIA,

worden verkocht: de Boeken, Instrumenten, Kaarten en
Mineralien, nagelaten door wijlen *Dr. Zollinger*, waar-
van de *Catalogus* spoedig verkrijgbaar gesteld zal wor-
den; onder de Instrumenten bevinden zich:

Een **PSYCHROMETER** in etui.

" groot **MICROSCOOP** van *Oberhauser*.

" **Maximum en Minimum THERMOMETER.**

" **AROMETER** met zilver.

" **HYPSONETER.**

" **THERMOMETER,** etc.

De mineralien zijn allen op *Java* verzameld. (5152)

Tinnen Platen in kistjes,

bij
(3119)

ABEELLEN, DENNISON EN Co.

VERLOREN op het Koningsplein nabij den Gang-Pool,
EEN GLADHARIG HONDJE,
wit en zwart gevlekt, hoog één en een halve voet, of daaromstreeks, gehoorzaamende op den naam van **Dick**.

De vinder kan op eene goede belooning staat maken.
Adres den Heer **F. H. TIEDEMAN,**
(3129) *Koningsplein, hoek Gang-Secretarie.*

LET WEL.

Aan gezagvoerders van Schepen van **TJILATJAP** naar **BATAVIA** bestemd, wordt **f 100.** vracht aangeboden, tot den overvoer eener **Scheepsboot** met toebehooren.

Adres **KRUIJMEL te Batavia.**
(3087)

LET WEL!

Wegens vertrek naar Europa, om familiezaken, wordt op voordeelige voorwaarden, uit de hand te **Koop** aangeboden:

Eene proefneming van **Tabaks** aanplant, de loopende **Vrijwillige Contracten** met de inlanders en **Vrijen arbeid**, gedeeltelijke oogst in de **Schuur** en de **rest** op het **veld**,

benevens eene zeer **logeabel Huis, bijgebouwen, TABAKSCHUUR, PERS, enz.**
Alles gelegen in de ass. residentie Krawang. Nadere Informatiën onder letter S. franco te Poerwakarta.
(3094)

TE KOOP Op zeer voordeelige voorwaarden een **HUUR CONTRACT,** nog loopende vier jaren, van een stuk grond, waarop staat eene **steenbakkerij met woonhuis,** gelegen in de ommelanden van **Batavia.**
(3078) Adres: franco La. A. bij H. M. VAN DORP.

TE KOOP **EEN HUIS,** in de **Gang-Scot,** thans bewoond en te bevragen bij **F. BREIJMANN.**
(5079)

TE KOOP **GOEDE GABA,** voor **paardenvoer,** met zakken aan huis te leveren tegen **f 3** zilver de 10 gantangs. Te bevragen bij den Heer **H. M. VAN DORP,** waar het monster voorhanden is.
BATAVIA, 1859. (3100)

TE KOOP of **TE HUUR** **HET HUIS** staande op **Struiswijk,** bewoond door den Heer **STARING,** te bevragen bij **KLOPROGGE.**
(3002)

TE KOOP of **TE HUUR** **EEN HUIS.** EENE **WAGEN-VERHUURDERIJ** **Heere Wagen-Fabriek.** Te bevragen bij **L. VAN TRAPPE, te Samarang.**
(3128)

TE HUUR Om met November te aanvaarden het **HUIS,** op **Baros** bewoond door **J. C. Fleur.**
(3034) **VOERMANS.**

ROYAL INSURANCE Comp. of **Liverpool.** **KAPITAAL g root £ 2.000.000 Sterling.**

De Ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde **Maatschappij,** gaan steeds voort met op de voordeeligste voorwaarden verzekeringen te sluiten tegen brandschade op **Pakhuisen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,** gelegen in de hoofdsteden of in de nabuurschap derzelven, alsook op **Woonhuizen, Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissements** op Java.

De premien van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagen mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.
PITCAIRN, SYME EN Co.
(3116)

LIVERPOOL & LONDON FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

De Ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op **Java** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Pollissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleen op **Pakhuisen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,** gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op **Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissements op Java.**

De premien van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagen mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.
PITCAIRN, SYME & Co.
(3117)

MACHINERIEEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op **Java** van de Heeren **GEORGE BUCHANAN & Co.,** **Ingenieurs te Londen,** geven hiermede kennis aan **Suikerfabriekanten** en anderen, dat zij voortgaan met het invoeren van

Stoom-Suiker-Machineriën

van het beste maaksel en de nieuwste Constructie. De prijzen, tegen welke zij zulke **Machineriën** kunnen leveren, alsmede die, van diverse andere bewerkingen van **IJzer** zullen zeer matig worden bevonden, bijzonderheden waaromtrent op verzoek zullen worden medegedeeld.

Zij bieden te koop aan:

IJzeren Suikerpannen van verschillende dimensiën.

DIVERSE WAARLOOZE STUKKEN, geschikt voor **Watermolens van Lowmoor.**

IJZERWERKEN voor een compleet waterwiel met verbindingsstukken.

Eenige Perspompen.

Meters voor Waterketels en Vacuum pannen, enz. enz.

Voor nadere bijzonderheden betreffende de prijzen als anderzins, gelieve men zich te vervoegen tot **PITCAIRN, SYME & Co.**
(3115)

Geneesing te Calcutta, van de Jicht door middel van de HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN.

Copij van een' brief den 14 Maart 1859, ontvangen van **Babo v. Bussumbee Law,** hoofdkommies bij de politie te Calcutta.

Am Professor Holloway, 242 strand, Londen. Sir! Sedert verschillende jaren geleden heb ik pijn juicht of rhumatische pijn, en alles beproefd hebbende zonder eenige beterschap te bespeuren, ben ik ten laatste tot het gebruik van uwe zalf en pillen gekomen. Ik ben thans zoo gelukkig u met een dankbaarhart te kunnen melden dat ik al spoedig eene groote verligting ondervond, en met het gebruik der medicijnen voortgaan den laatste winter vrij wel was en nu nog steeds in het bezit eener goede gezondheid ben. Mijnen opregten dank bied ik u daarvoor bij deze aan; ik gevoel niet erkentelijk genoeg te kunnen zijn, voor het voorregt dat ik geniet ten gevolge van het gebruik uwer niet genoeg te waardenen zalf en pillen, en zal alles doen om u bij mijne vrienden aan te bevelen.

Ik heb de eer te zijn

Uw. Dw. Dienaar,
BUSSUMBEE LAW.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:

Doosjes pillen à f 4.— f 5.— f 5.—

Potjes zalf à f 4.— f 5.— f 5.—

Te Batavia bij **S. B. van Kleeff & Co.**

- » Banjoemaas » M. S. Cheriman.
- » Poerworedjo » F. Neumann.
- » Soeracarta » W. Veldman.
- » Djocjocarta » Buijn & Co.
- » Salatigã » F. Kruthoffer.
- » Tagal » Wed. Dort.
- » Cheribon » W. Galistan.
- » Cheribon » M. Blok,
- » Samarang » H. L. de Lyon, de Groot, Kolf & Co. en bij

de hoofdagenten **Soesman & Co.** (3114)

In Commissie ontvangen:

eene verzameling van p. m.

200 INLANDSCHE INSECTEN EN KAPELLEN. Goed bewaard en zeer zeldzaam.

Prijs **f 125.—**

(3085) **H. M. VAN DORP.**

TIJDSCHRIFTEN VOOR 1860.

De abonneenten, die eenige verandering verlangen in de toezending hunner **Periodieken voor het jaar 1860,** verzoek ik vriendelijk mij daarvan ten spoedigste berigt te geven, zullende anders dezelfde Geschriften zonder ophoud door mij worden aangevraagd en vervolg.

Ik vestig tevens de aandacht mijner Abonneenten op het door mij verzonden

Nieuw Tarief van Dagbladen en Tijdschriften.

Van af 1860 zullen mijne noteringen volgens dat tarief geschieden.

Het bedrag der abonnementen wordt vooruit betaald.

H. M. VAN DORP.
Batavia, 1 October 1859. (3127)

PAPIER- EN KOMMISSIEHANDEL

van

H. M. van Dorp. Batavia.

Wederom ontvangen:

Verschillende **GILLOTT PENNS,** als: No. 922 en andere bekende nummers.

Schol's Correspondence Pennen.

Diamanten Pennen, los en in houten of- ren houders.

Perlamoeren Vouwbeenen en Leestekens.

Copieër-persen met boeken, kwasten, Inkt, en

Uitmundend Copieërpapier.

Cardoes Papier van f 12,— en hooger, en een zwaar wit Vloeipapier.

EBBENHOUTEN LINIALEN van verschillende dimensiën.

KRISTALEN DRIEHOEKEN, LINIALEN in verschillende vormen, gewone en superieure **PENCEELEN, groen WASCH- en MARDER-PENCEELEN, ZACHTE BORSTEN** voor Copieërpersen, **ACKERMANS VERWEN** en **VEERDOOZEN, PASSERDOOZEN, O. I. Inkt** en

Best zwaar Propatria. (3128)

BOEKHANDEL LANGE & Co.

voor het

LEGER

in ruimen voorraad:

GEDRUKTE UITBETALINGSBOEKEN

Menageboeken, Strafböeken, Schietregister,

DIVERSE

ORDERBOEKEN,

model No. 14, Uitrukkende Staatjes,

Muziek- en Marschboeken

een en ander overeenkomstig

ALGEMEEN VERSPREIDE NOTA...

De goedkeuring die **Zijne Excellentie, de Koninklijke Generaal Kommandant van het 1ste Infanterie Regiment** heeft willen schenken doet ons eene algemeene **keuring** verwachten.

Aanvragen liefst zooveel mogelijk **Korpsgewijs** **bloc.** (3129)

Vertrekkende Personen.

W. de Val vertrekt naar Nederland, gemagtigd **Reynst en Vinju.** (3130)

STOOM BOOT

SAMARANG PAKKET

vertrekt op Dingsdag den 4den October

naar **CHERIBON, SAMARANG** en **SOERABAJA**

Adres bij

(3136)

de Agenten,
LEVERT EN Co.

Vier en twintig uren na aankomst der wacht wordende Landmail, zal het Stoomschip **PADANG** naar **SAMARANG, SOERABAJA, MACASSAR, TIMOR-KOEPANG, DEN** en de **MOLUKKOS** vertrekken.

Omstreeks den 8sten October vertrekt Stoomschip **MACASSAR** naar **PONTIANAK** en **SINGKAWANG,** en

den 9den October zal het Stoomschip **ABON,** via **MUNTOK** en **RIOUW** naar **GAPORE** vertrekken.

Nadere inlichtingen bij **W. CORES DE VRIES.**

BATAVIA, 28 September 1859. (3137)

Naar Tjilatjap

wordt vracht en passage aangeboden met het snelste

Ned. Schip

STAD LEIJDEN,

Kapt. **A. Dekker, 99.**

zullende **Zondag, 2 October e. k. zailen.**

Adres bij

(3091)

de Agenten,
DUMMLER EN Co.

gemeld stoomschip van de kade van Oostende waren afgehaald. Zoodra deze nieuwe bezoekers onder de tribune hadden plaats genomen, hield de burgemeester van Oostende, de heer Serruys, eene korte, maar kernachtige redevoering, waarin hij de aanleidende oorzaken tot de thans te vieren plegtigheid schetste, en den koning hulde deed voor het aanzienlijk deel, dat Z. M. aan den bloei der stad had toegebracht. Het »Leve de koning!», waarmede hij zijne rede besloot, werd dan ook door al de aanwezigen ontelbare malen en met de blijken der warmste sympathie herhaald, terwijl al de muziekcorpsen eenstemmig de *Brabançonne* aanhieven. Nadat de koning in korte woorden zijn hartelijken dank had betuigd, begaf Z. M. zich, door al de aanwezig gevolg, naar de sluiswerken, om tot het eigenlijk doel van het feest over te gaan. Daar echter de regen dezen oogenblik scheen afgewacht te hebben, om in hevigheid te verdubbelen, werd de plegtigheid met nog al vrij wat overhaasting volbragt. In allerijl werden den koning de gebruikelijke kalkbak en troffel, natuurlijk van zilver, ter hand gesteld, en Z. M. metselde eigenhandig de plek toe, waarin eene looden doos was geplaatst, bevattende behalve het proces-verbaal der plegtigheid, alle gouden, zilveren en bronzen penningen des lands, alsmede eene koperen plaat, waarop, in het Fransch, de volgende inscriptie: »Zijne Majesteit Leopold I. koning der Belgen, heeft, bijgestaan door HH. KK. HH. den hertog van Brabant en den graaf van Vlaanderen, dezen steen gelegd, den 51 Julij 1859. — Onder het bestuur van den heer Jules Vanderstichelen, minister van openbare werken, en de heeren Serruys, burgemeester, Janssens en Liebaert, schepenen der stad Oostende». Met goedkeuring des konings, ontving de ingewijde sluis daarop den naam van *Leopoldsluis*.

Te 6 uren ving het diner aan in de zalen van het locaal *Casino*, welke, ter eere der hooge gasten, op eene prachtige en smaakvolle wijze waren versierd. Aan tafel had de koning aan zijne rechterzijde den heer Serruys, aan zijne linkerzijde den hertog van Brabant. Voorts waren ongeveer 70 gasten aanwezig, waaronder de grootvorstin Maria van Rusland. Bij het dessert bragt de burgemeester een toast op den koning en het koninklijk huis uit, waarop door Z. M. met blijkbare hartelijkheid met den volgenden toast werd geantwoord: »Ik druk op den voortdurenden bloei der stad Oostende. Het strekt mij tot eene groote en oprechte voldoening, hier op het feit te kunnen wijzen, dat zij in 23 jaren het getal harer inwoners heeft zien verdubbelen, terwijl hare handelswelvaart gelijken tred daarmee heeft gehouden. Moge zij zóó voortgaan, en zich verzekerd houden van de belangstelling, welke ik voor haar bloei koester, waartoe ik mij gelukkig gevoel te hebben bijgedragen». Het zal onnoodig zijn u te beschrijven, met hoeveel geestdrift deze woorden werden begroet. Na afloop van het diner, verwijderden de gasten zich en werd, in den verbaingwekkend korten tijd van nog geen twee uren, de eetzaal in eene swaakvol gedecoreerde balzaal herschapen. Er werd echter aanvankelijk weinig gedanst, vermits men zich ten gevolge van het zeer talrijke der daar vergaderde menigte, daarin nog zeer belemmerd vond. De koning en de prinsen woonden slechts het eerste gedeelte van het bal bij, waarmede het feest van den dag werd besloten.

Den volgenden dag (1 Aug.) gaf de koning een groot diner, dat door verschillende feestgenooten van den vorigen dag werd bijgewoond en vooral dit meldenswaardige opleverde, dat bij die gelegenheid de daarbij aanwezige waardige burgemeester van Oostende door den koning werd vereerd met de beoeming tot officier der *Leopoldorde*.

Dat een en ander eene buitengewone levendigheid te Oostende heeft te weeg gebracht, kan blijken uit het feit, dat eenige naburige gemeenten, inzonderheid Brugge, Zondag eenzaam, verlaten, ja schier geheel ontvolkt waren. En hadde niet het van den hemel stroomend nat de algemeene feestvreugde wat al te zeer verkoeld, dan voorzeker zouden al die bezoekers aangenamer herinneringen hebben medegenomen, dan thans het geval was.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 Aug. De *Constitutionnel*, in zijn van Granier de Cassagnac afkomstig hoofdartikel, het plan der fortificatie van Antwerpen besprekende, zegt hieromtrent:

»Het is opmerkelijk, dat er jaarlijks, na den terugkeer van den Belgischen koning uit Londen, sprake is van de versterking van Antwerpen. Dit project nu kan, wel overwogen, slechts één grond hebben, en wel dezen:

Men zal zich herinneren, dat in 1809, tusschen den veldslag van Wagram en den vrede van Weenen, en terwijl Napoleon I zich in het hart van Moravië bevond, de Engelschen 40,000 man, door meer dan 500 oorlogsbodens ondersteund, aan den Schelde-mond ontscreepten, en dat deze expeditie ongelukkig was.

Langen tijd immers door het zwakke garnizoen van Vlissingen tegengehouden, afgeschrikt door de krijgstoe-rustingen van koning Louis, maarschalk Bernadotte en den admiraal Missiessy, en vooral geteisterd door de koorts, zakt de Engelschen, den 5den September, de Schelde weder af, na in drie en vijftig dagen ongeveer 20,000 man verloren te hebben.

Het schijnt nu dat Engeland, nieuwe verwickelingen op het vasteland voorziende, en door deze noodlottige pogingen van 1809 onderrigt, zich van andere betere hulpmiddelen tracht te voorzien. Trouwens het is zeker, dat, bij eenige beoogde nieuwe landing, Wacheren niet zou kunnen opwegen tegen de voordeelen van het versterkte Antwerpen, met zijne citadel en verschanste legerplaats.

Bij gevolg: Het naauw van Calais te beschouwen als eene rivier van Antwerpen, een krachtig bruggenhoofd te maken; waarover de Engelsche soldaten trekken, en zich naar welgevallen op het vaste land versterken kunnen, ziedaar den grond, waarop het zich laat verklaren, waarom België, voor groote geldsommen, zoo krachtige versterkingen wil laten maken, tegen een gewaanden vijand, maar... die er zelfs niet aan denkt, België te bedreigen.

Gevoigt: Of het versterkings-ontwerp van Antwerpen heeft volstrekt geen grond, of het heeft uitsluitend dit doel op het oog.

— Gisteren is de Persische ambassade alhier aangekomen. Zij heeft haar intrek in een der schoonste hotels van de Elysesche velden genomen; 42 jongelieden, die in Frankrijk hunne opleiding zullen ontvangen, bevinden zich bij dit gezantschap. Hassan-Ali-Khan, luitenant generaal en aide-de-camp van den shah van Perzie en bekleed met den rang van gevolmagtigd minister, zal binnen weinige dagen door graaf Walewski ten gehoor worden ontvangen.

— Gisteren avond hadden wij hier op eens eene onverwachte vertooning, namelijk een transport van zestig Oostenrijksche kanonnen of houwitser, sommigen vernageld, anderen met gebrooken affuiten, enkelen versierd met driekleurige linten, kortom een geheele optogt van buitgemaakt vuurmonden op wagens. En dat die vertooning nog al indruk maakte, was duidelijk te zien, want niet alleen werd het convooi door de militairen met dezelfde honneurs gesalueerd, alsof het stoffelijk overschot van een beroemden hoofdpersoon uit de rijen des vijands passeerde, maar ook een aantal partikulieren bewezen aan die trofee onzer dapperen, die naar Vincennes werd gevoerd, de burgerlijke beleefdheid.

— De Schout-bij-nacht Bonet-Villaumez, bevelhebber van het belegering-escader, dat te Toulon is teruggekeerd heeft een dagorde uitgevaardigd aan de manschappen onder zijne bevelen staande, waarin hij onder anderen het volgende zegt: »Laat ons, in plaats van elkander een treurig vaarwel toe te roepen, zeggen: Tot wederzien op eene andere kampplaats. De gelegenheden, om aan de vlag luister bij te zetten, keeren in Frankrijk altijd terug. Leve de Keizer!»

Marseille, 11 Augustus. Zooals gemakkelijk te voorzien was, heeft de motie van lord Elcho niet eens de eer der stemming gehad. De beraadslagingen, die daarover in het lagerhuis, in den avond van den 8sten, hebben plaats gevonden, waren niet geschikt, het prestige van het parlementair bestuur in Engeland te verhoogen. Welke nuttelooze en kinderachtige discussie, waaraan echter de voornaamste redenaars van het parlement deelnamen! Lord John Russell had wel gelijk met te zeggen, dat het een ware bespottelijkheid was. Een enkel gewichtig feit slechts vloeit uit deze zitting voort, het duidelijk bewijs n.l. dat de Engelsche politiek nog geheel en al door den plotseligen vrede van Villafranca op het dwaalspoor gebracht is. Wighs en Tories toonen zich gelijkelijk verlegen en willen eene verklaring en inmenging vermijden. Hadden zij een duidelijk bepaald doel, zij zouden niet aarzelen, een congres te vragen, om hun staatkunde te doen triomferen. De zoo ongewone aarzeling van Engeland, die het in de tegenwoordige omstandigheden aan den dag legt, geeft een groot voordeel aan Napoleon, die weet wat hij wil, en dit vast besloten uitvoert.

Schijnt Engeland weinig geneigd, deel te nemen aan de beraadslagingen van een congres, de fransche regering schijnt op dit oogenblik, van haar kant, niet genoeg vertrouwen te stellen in de Europeesche mogendheden, om hen op een congres te vereenigen. In de redevoering, door den heer Rouland tot de kweekelingen van het groote concours gehouden, heeft de volgende zinsnede zeer de aandacht getrokken: De keizer heeft der erkentelijke natie, met den roem eener zegepraal, de weldaad geschonken eens vredes, door hem gewild, en door hem van aangezicht tot aangezicht met den afstammeling der Duitsche keizers gesloten, zonder op Europa te wachten, dat te zeer mart, om belangeloos te zijn.

In 't kamp van Chalons ontvangt de keizer verscheiden malen daags, depeches, die hem op de hoogte van den gang der beraadslagingen van het congres te Zurich houden. In de zitting van den 8sten, heeft men gesproken over de verlenging van den wapenstilstand, die den 15den Augustus eindigt, en dien men zegt, dat tot den 15den October zal verlengd worden.

— De verdeeldheid tusschen Pruisen en Oostenrijk heeft te Frankfort ernstige gevolgen gehad. De polemiek, door de pers tot den hoogsten toon opgevoerd, is niet meer voldoende, om den ijver der twee partijen te bevrigen, en de *Köln. Zeitung* berigt ons, dat er in de straten van Frankfort een twist heeft plaats gehad tusschen de Pruisische soldaten ter eenre en de Oostenrijksche en Beijersche ter andere zijde. De strijders bedroegen een aantal van omstreeks 500, en verre van te trachten ze te scheiden, vuurde het publiek hen door kreten en spottertijen aan.

De Britsch-Indische kolonien zijn op nieuw in opstand en voor weinige dagen vernamen wij, dat er ook in Australië een oproer uitgebarsten is. Heden berigt de *Morning Chronicle*, dat een aanzienlijke partij, in Westelijk Canada ontstaan, luide de scheiding van Engeland en de vorming eener vrije en regtsreeksche regering vordert. De separatisten voeren ter ondersteuning hunner bewering het beginsel van nationaliteit aan, krachtens hetwelk men Oostenrijk den oorlog heeft aangedaan.

Gedurende zijn verblijf te Cherbourg heeft prins Napoleon vooral zijn aandacht gevestigd op de getrokken kanonnen, waarvan de fabricatie ijverig wordt voortgezet voor de wapening onzer schepen. Het departement van marine houdt zich ook druk met de middelen bezig, om de recruterij van matrozen en de vermeerdering onzer marine-officieren te doen gelukken. Men voorspelt aanzienlijker benoemingen aan de polytechnische scholen en in onze verschillende scholen voor de zeevaart.

Men heeft geschreven van een onderhoud te Cherbourg van prins Napoleon met groot-vorst Constantijn; dit gerucht is ongegrond.

DUITSCHLAND.

Weenen, 6 Aug. De bewering van sommigen, dat de vredespreliminaren te Villafranca eene algeheele alliantie tusschen Oostenrijk en Frankrijk zouden ten gevolge hebben, ja dat daaromtrent reeds onderhandelingen aanhangig waren, wordt thans in eene correspondentie van hier aan een der Duitsche bladen krachtig tegengesproken. Men moge in Frankrijk dergelijke denkbeelden koesteren, zeker is het, dat men er hier niet aan denkt, zich met Frankrijk, welks dubbelhartigheid bij het vredesluit te Villafranca ten duidelijkste gebleken is, te allieeren. Diep en smartelijk gevoelt

men hier, dat men het offer is geweest eener mystificatie waarvan in de geschiedenis der diplomatie welligt geen tweede voorbeeld bestaat. De depeche van den heer van Schleinitz, van 25 Julij, heeft deze mystificatie genoegzaam openhelderd, en het is daarom te hopen dat het misverstand, 't welk tusschen de twee groote Duitsche-mogendheden heerschte, spoedig geheel ophoude.

— Tegenwoordig bevinden zich te Carlsbad in Bohemen onderscheidene Oostenrijksche officieren, die in den Italiaanschen krijg wel is waar van de kogel-sabels en bajonetten hunner vijanden verschoond zijn gebleven, doch in de plaats daarvan eigenaardige beelden hebben bekomen, die schijnen te bewijzen dat de Turcos inderdaad naar de wijze der katten den oorlog voeren.

— De aan Oostenrijk trouw gebleven Lombardisch ambtenaren, alsmede die, welke met het staatsbestuur naar Mantua en later naar Laibach verplaatst, en thans ten gevolge der ontbinding daarvan, beschikbaar zijn zullen voorshands hunne tegenwoordige betrekkinge gedurende zes maanden behouden, zelfs ingeval geen werkelijke dienst van hen geëischt wordt, terwijl voor hunne verdere bestemming zorg zal worden gedragen.

— De *B. u. H. Ztg.* deelt uit goede bron mede, dat bij de regering de aangelegenheid der versterking van de Noordzeekusten in ernstige overweging wordt genomen. Het schijnt echter nog niet beslist te zijn, of Pruisen dienaangaande voorstellen aan den bond zal doen, dan wel dit in overeenstemming met de ommiddelijk daarin betrokken Duitsche regeringen zal ten uitvoer brengen.

Weenen, 6 Augustus. In het gansche rijk, maar vooral in de kroonlanden, doet zich de wensoh naar het invoeren der toegezegde hervormingen, steeds luider hooren. Het schijnt dat de regering het bestaan der behoefte daarvoor meer en meer erkent en billijkt, en men is algemeen van oordeel, dat door het nemen van de algemeene verlangde maatregelen spoedig eene gunstige wending in de staatkundige betrekking tusschen ons cabinet en dat van Berlijn zal tot stand komen. Uit hetgeen in de jongste dagen heeft plaats gehad, laat zich toch duidelijk opmaken, dat de partij van behoud, om niet te zeggen van achteruitgang, nog niet alle pogingen laat rusten om den meer en meer ontwakenden geest van voortgang tegen te werken. Ten bewijze hiervan worden aangevoerd, dat de graaf Walkenstein, aan wie de portefeuille van binnenlandsche zaken is aangeboden die niet heeft willen aanvaarden, dewijl hij reeds voor de overtuiging had erlangd, dat zijne hervormingsplannen zouden verwezenlijkt kunnen worden. Men voert in tusschen de hoop, dat de drang der noodzakelijkheden hoogeplaatsten persoon de innige overtuiging verschaffen, dat de zoo lang toegezegde hervormingen aan het volk niet langer kunnen onthouden worden.

Berlijn, 6 Augustus. Van eene goed onderrigt zijnde partij wordt verzekerd, dat de betrekking tusschen onze regering en die van Oostenrijk eene aanmerkelijke verbetering heeft ondergaan. Het streven daartoe wordt door ons cabinet met gelijke pogingen beantwoord. Eene dergelijke verzoenende houding oefent een gunstigen invloed uit op den algemeenen toestand van Duitschland, van gansch Europa, want, welke gevaar zou het bedreigen, indien de tweedragt in den boezem van vaderland zoo hoog ware gestegen, als in der tijd bevreemd worden, dat het geval zou worden? In de *Elber Zeitung* wordt omtrent dit zelfde onderwerp het volgende gelezen: Hoe groote vreugde de vertrouwende houding van het Weener cabinet ten opzichte van het onze bij de te duidelijker blijkt, daaruit, dat men, zich in naburige keizerrijk, op een standpunt weet te plaatsen als de aard der zaken en de staatkundige toestand vorderen. Welk een scherp contrast vormt, daarmee de voortdurend aangewakkerde geest van misnoegen, wrevel, welke in sommige staten van Midden-Duitschland tegen Pruisen wordt gekoesterd. Men ziet er uit, benen welke enge grenzen de gezigtsskring aldaar is perkt.

— De pennestrijd tusschen de Oostenrijksche en Pruisische staatkundige schrijvers houdt aan en is zeer heftig. De Oostenrijkers beweren, dat zoolang Minister von Schleinitz in Pruisen aan het hoofd der buitenlandsche zaken staat, aan geene wederzijdsche nadering kan worden gedacht. In de Midden-Stat begint men er van te spreken, dat indien dergelijke niet kan worden bereikt, de vier koningrijken met daaraan verwante staten, zonder Pruisen en zonder Oostenrijk, eene confederatie moeten daartstellen, als van 17 mill. Duitschers, welke getoond hebben dat het aan noch aan moed, noch hun goeden wil o breekt, zich ten allen tijde kan doen geliden.

ZWITSERLAND.

Bern, 28 Julij. In hier ontvangen brieven uit rijn leest men het volgende: »De woelingen in Napelen en Sicilië zijn aan het toenemen. Volgens eenpaar mededeelingen van daar, schijnt het, dat de opstand Zwitsersche regimenten reusachtige verhoudingen beaangenomen. Men spreekt van de noodzakelijk geworden terugzending van alle vreemde regimenten. Als ze tijding zich bevestigt, dan kan Frans II zich ongelijk op zijn troon handhaven. Dr. Elliot, zegt, keert vol wrevel over het gedrag der Napelsche regering naar Engeland terug.

RUSLAND.

De door de regering beoogde groote expeditie naar land der Turkomannen wekt groote opmerkzaamheid. Het geldt de verdere voortschuijing der Russische grenzen door de onberbergsche steppen der Kirgisen, Khasa. Reeds voor 140 jaren beproefde Peter de Grote, gedeeltelijk op vreedzame, gedeeltelijk op vijandige wijze, de verovering van Khasa. De Khan doorzwakte ter het doel van zijn magtigen nabuur, en bewerkte eene soort van Siciliaansche Vesper, waarbij 1400 Russen, met hun aanvoerder, prins Czerkasschandelijk werden omgebracht. Het plan van keizer Paul, om met een uit Franschen en Russen zamengesteld corps, den weg naar Oost-Indië door Khasa, Bucharije op te zoeken, kwam wegens zijn spoedig op gevolgden dood niet tot uitvoering. Een derde werd in den winter van 1829 beproefd. Een magtig toepoen van alle wapens zamengesteld leger, wa

vele vrijwilligers, kunstenaars en geleerden aansloten. zette zich van Orenburg uit in beweging, om door de steppen naar Kjiwa op te rukken. De luitenant-generaal graaf Basil was met het opperbevel belast. Hij deed al het mogelijke, om het doel zijner zending te bereiken, dat nogtans geheel mislukte. De tegenspoed der elementen, de schier onbegaanbare wegen, de onvermoeide zwermen vijanden en eindelijk honger en gebrek, noodzaakten de Russen tot den terugtocht, toen zij nog verscheidene dagreizen van hun doel verwijderd waren. De keizer riep den naar Orenburg teruggekeerden graaf naar St. Petersburg en omhelsde hem met de woorden: »Basil, gij hebt al het mogelijke gedaan, troost u, men niet vergramd tegen u. De verovering van Kjiwa schijnt een anderen tijd, welligt der regering mijns zons, te zijn voorbehouden.» De tegenwoordige expeditie vertrekt in veel aanzienlijker sterkte dan de vorige en heeft oneindig meer militaire middelen tot hare beschikking; haar weg is tot ver over het Aral-meer tot over den Dir gebaad en door eene reeks van forten beschermd. Het betere jaargetijde en zelfs de bestemming van Persie, dat sedert den laatsten vrede van Teheran (14 April 1837) tegen Engeland met wrok verzuimd is, beloven aan deze vierde expeditie een beter gevolg dan aan de vorige.

Ingezonden stukken.

De vlag der O. I. Compagnie te Makasser.

Op die ruim 150 jaren geleden door den koning van Boni gerespecteerd werd.

Het volgende is een afschrift van een extract uit een dagregister van Makasser. Zondag den 22 Mei 1701, kwam de eerste tolk Carre Lessang van den koning van Boni, heel vroeg in den morgenstond, den Gouverneur uit naam van zijnen meester en de eerste Bonische koningin-weduwe Daing Takalille groeten, met de boodschap dat hunne hoogheden, die hij vooruitzeggende bij het eiland of wel de daarna genoemde boek van Tamakeke verlaten had, den gouverneur lieten weten, dat zij dienzelfden dag hoopten onze reede nog te zullen bezeilen, om uit de praauwen op het hoofd en zoo vervolgens binnen het kasteel te stappen, ten einde den gouverneur te bezoeken.

Dezelfde tolk keerde daarna met de heusche wedergroeten en eenige versprekingen nog voor het aangaan van de kerk terug, zijnen vorst te ontmoeten. De klokke een uur kregen wij een geheele vloot van schepen en zeilvaartuigen in het gezicht, die door een voordeelige wind zoo sterk kwamen aanzetten, dat zij spoedig nabij waren, en terwijl een iegelijk bezig was en te kijken stond, om den drillenden voortgang van deze vaartuigen te beschouwen, zoo keek de gouverneur ook gevallen uit zijn zijvenster en bemerkte, dat men op zijn hoogheids vaartuig, voerende de wimpel zonder vlag van boven en de Pandjadjala of peilstok recht overeind staande, op het uiterste einde van den voorsteven, in 't passeren van 's compagnies vlag tot op het aanleggen toe, de wimpel ongestreken en de pandjadjala overeind bleef staan, een teeken van groote moedigheid, waarvoor alle vaartuigen in zee niet alleen verplicht waren, hunne zeilen te strijken, maar die op te rollen, terwijl zij niet als met hante bloote schepriemen, hunne vaartuigen zoo ver mogelijk af mochten houden, zonder dat ze de schepriemen in het water slaan, ten zij bij dringende noodzakelijkheid en voor dat het vaartuig van aanzien was voorbij geschept, en dewijl deze plegtigheden als nog in gebruik zijn, zoo teekende de gouverneur deze passage in zijne gedachten aan, om den koning van Boni ter gelegener tijd onder heusche vermaning dat eens voor te houden, opdat zijne hoogheid zien mogt, dat wij alzoo op alle kleinheden reflexie nemen en meer als iemand, terwijl wij een ander het zijne geven van 's comp. voorregten, ten uitersten jaloersch zijn, en nimmer zullen gedogen, dat dezelve door iemands inbreuke of infractie gekrenkt en ontzenuwd worde, en opdat anderen die op alle gebeurtenissen en handelingen naauwkeurig acht slaan en daarom daarvan eene goede aanteekening houden mogten, werden voorgekomen dit spoor te volgen, en ons, de Edele compagnie representerende, alzoo veracht en bespottelijk te maken.

De koning aan het zeehoofd door twee ordinaire gecommitteerden, den garnizoen boekhouder Arnold Moll en den Sabandhar Arent van der Mijlle, te ontmoet gegaan en nevens de koningin weduwe Daing Takalille met zijn hoogheids twee vrouwen Moena en Roekia, binnen het kasteel gebracht en door den gouverneur aan de voordeur van zijne woning naar oude gewoonte op de stoep verwelkomd zijnde, daarbinnen geleid zijnde, werden hunne hoogheden zitplaatsen aangewezen en nadat een ieder gezeten was, hadden er differente discourses plaats, onder welke de gouverneur heel gevallen rondziende, de tolk Carre Lessang miste, die anders altijd bij den koning stond, — hetwelk de Gouverneur deed denken, dat hij welligt in 's konings ongenade gevallen was, door zich te hebben misgrepen, welke achterdocht door hem maar al te waar bevonden werd, toen hij zich gelatende, of hij Aroe Pony (den koning) wat in 't oor wilde fluisteren, last gaf om Carre Lessang te roepen, van dezen glimlaghende in antwoord kreeg, dat Carre Lessang door onbedachtzaamheid zich grootelijks tegen hem misgrepen had, roepende de koningin Daing Takalille tot getuige, — waarop geene nadere vragen volgden.

De klokke twee uren namen deze vrienden hun afscheid, en werden naar het huis van de koningin uitgeleid, om hunne vermoede leden wat te doen uitruksten, wordende de koning bij zijn vertrek met negen kanonschoten als naar gewoonte gesalueerd, gelijk hij bij zijn binnenkomst met zeven kanonschoten verwelkomd was. Men verzuimde echter door dit toeval den ordinairen godsdienst niet, die denzelfden middag door den bestaanden predikant Gerrard Key met eene stichtelijke predicatie behoorlijk werd waargenomen. Tegen den avond vernam de Gouverneur, waarin de misgreep van Carre Lessang had bestaan. Hij had, toen hij des morgens zijn koning te ontmoet schepte, verzuimd zijn zeil tijdig op te rollen en in het hol te

laten loopen, waardoor de koning zoo vertoerd was geworden, dat hij hem dadelijk wilde doen krissen of onder de voet stooten, hetgeen echter belet werd door de koningin weduwe, die, volgens hare ordinaire gewoonte, met eene glatte en vleiende tong tusschen beide kwam en de koning al streelende tot bedaren bragt, met te zeggen, dat hij dit maal Carre Lessang niet moest aanzien voor zijn tolk, maar voor een blijde boodschapper van den Gouverneur, en dat hij Carre Lessang, als men kwaadaardigheid in de zaak vond, wel pijnlijker als met de dood konde straffen.

De Gouverneur dit nu vernomen hebbende, dacht van dit voorval partij te trekken, wanneer hij de koning over het niet strijken van zijn wimpel en innemen van zijn pandjadjala, zoude onderhouden.

Vrijdag den 27sten Mei 1701. De gouverneur heden jarig zijnde, had de meeste gequalificeerden dezes governements bij hem doen verzoeken, om tegen den avond onder eene kleine uitspanning, zich te verlustigen. — De koning van Boni met de oude koningin weduwe waren onder de genoodigden. — De oude vrouw, die overal met haar neus was, en alles wilde weten, was de koning dikwijls in den weg, daar hij nu daarom de gewoonte had, om bij poezen met den gouverneur zich van het gezelschap te verwijderen, om zijn edelheid dit of dat in het oor te fluisteren, en dit nu weder dezen avond in de open lucht gebeurde, zoo omhelsde de gouverneur deze gelegenheid, die zijne Edelheid wonderschoon in de armen viel, omdat de tolk Carre Lessang op zijde van den koning stond (een teeken, dat zijn misslag reeds vergeven was), om aan dezen te zeggen: Carre Lessang, gij moet op een ander tijd wat voorzigtiger zijn en U voor de tweede maal wachten, alzo gij dien dag licht zoo goedkoop er niet zoude afkomen, hetwelk door Carre Lessang met een Soemba of halve voetval werd beantwoord en door Aroe Pony (de koning) aldus vervolgd. »Ik heb mij, heer gouverneur, tijdens mijn misslag, die onvergeeflijk scheen, eenigermate ingehouden, en de opborrelende driften, die hem haast na de oude vader zouden hebben doen verhuizen, zoo lang gebreideld, tot dat ik een weinig bedaard was, en daar ik naderhand de geheele zaak met de omstandigheden daaraan vast wikkende bevond, dat het meer uit een dolle onvoorzigtigheid, als met opzet, dat niet te gelooven is, was gekomen, zoo heb ik geen zwaarigheid gemaakt, om dit zoo met eene scherpe vermaning te laten doorschieten.»

De gouverneur keurde op zijn beurt deze handeling van zijne hoogheid goed, daarbij voegende, dat, wanneer de zaken eenigermate te schikken waren, men niet te sterk op zijn stuk moest blijven staan, en vooral, dat men, zoo lang het bloed aan het zieden was, zijne driften moest teugelen, gelijk zijn Edelheid hierom ook tot nu getoefd had, Radja Pony vraagwijze voortdragen, of zijn hoogheid wel wist, dat er met zijne aankomst uit Tjinrana op den 22 dezer, door hem-zelf een remarkable abuis was begaan, daar hij den gouverneur niet alleen, maar ook zelf de Edele compagnie in groot had? Op dit zeggen ontzette zich den koning grootelijk en zeide naar een stilzwygen, dat ik bij mijne aankomst welligt eenige misslagen begaan heb, kan wel wezen, al hoewel op mijn gemoed moet ik verklaren, dat ik dezelve tot nog toe niet weet, maar verzoek den heer gouverneur, die mij broederlijk aan te wijzen, opdat ik die in het aanstaande mag verbeteren, en wijders te gelooven, dat er onder die fouten daar hij de opening van verwachte geen malice schuilde. Zeggende verder, dat hij op den dag zoo vuriglijk nevens de oude koningin naar de omhelzing van den gouverneur had verlangd, dat hij niet wist, hoe tijdig genoeg hij uit het vaartuig in het kasteel zoude geraken.

De gouverneur Aroe Pony dies verlegen en in dit verlangen ziende, gaf zijne hoogheid zonder toef opening hoe zijne Edelheid den koning met vaartuigen komende aanzien niet hadde gezien, dat er met het innemen van de pandjalala eenige eerbewijzing was gedaan aan 's compagnies vlagge, die dien dag van het kasteel waide, hetgeen bij zijn oom, den ouden Radja Palakka zelfs nooit

verzuimd was, wel wetende dat deze eerbied de Edele compagnie als eerste bondgenoot van al de andere bondgenoten was competerende.

Op dit zeggen zoude zijn hoogheid, ware hij niet weerhouden, den gouverneur publiek zijn aan de voeten gevallen. Even wel kon men niet beletten, dat hij, zijne Edele omarmende, met tranen in de oogen om vergiffenis verzocht. Zijne onbedachtzaamheid verfoeiende, die hij presenteerde te beteren, met zoodanig eene breuke of straffe, als de gouverneur hem daarvoor zoude believen op te leggen, andermaal met diere eeden betuigende, dat hij er niet om gedacht had, en doch des niettemin grootelijks en immers zoo schuldig was als zijnen knecht Carre Lessang, die hij om eene gelijke misdaad bijna jammerlijk zoude hebben doen mishandelen, ten slotte den gouverneur in het oor fluisterende: »ziet zoo zoude ik met de handen aan Carre Lessang te slaan mijn eigen vonnis gestreken hebben, doch die goede oude vrouw, bedoelende de koningin weduwe, heeft mij den hemel zij gedankt door eene goddelijke ingeving daarin wederhouden, en nu staat het aan U om mij te straffen of de misdaad kwijt te schelden, onder de belofte van op eenen anderen tijd voorzigtiger te zullen zijn.

Waarop de gouverneur zoodanig antwoordde, als Zijn Ed. oordeeld etoepasselijk te zijn, makende kort daarop, (nadat zijne hoogheid den gouverneur stilletjes in het oor had gefluisterd, hoe hij zijn Ed. orders, namelijk, om Aroe Tekoe niet onder het bereik van ons geschut of op Goa, te laten omzwerfen bereids hadde werkstellig gemaakt, aan deze tedieuse materie een einde, en voegden hun Edelen zich vervolgens weder bij het gezelschap; wordende den tijd in alle vermakelijkheden doorgebracht tot des nachts te 12 uren, wanneer de koning van Boni, de koningin weduwe Daing Takalille, zijne hoogheids twee vrouwen Moena en Roekia, nevens haar verder gevolg hun afscheid namen; wordende in maniere als ontvangst waren, weder uitgeleid en met negen kanonschoten gesalueerd, blijvende het verder gezelschap nog omtrent twee uren daarna bij den anderen, wanneer allen wel vergenoegd en voldaan hun afscheid namen. (Redactie.)

NIEUWS.

Op het gebied van Kunst en Wetenschap, enz.

Telegrafie.

Telegrammen van Londen over 's Gravenhage zijn 5—8 uren vroeger te Berlijn ontvangen dan die over Ostende; de eerste lijn verdient daarom de voorkeur. Wel is waar, wordt zij met telegrammen overstelpt, dan kan zij in hetzelfde geval geraken, als die tot dusver meer gebruikte lijn van Ostende.

De fransche scheeps-kapitein Charles de Reynold de Chauvanay heeft een scheeps-telegrafie uitgevonden, die bereids door Frankrijk, Engeland, België, Holland, Oldenburg, Hamburg, Pruisen, Denemarken, Zweden en Noorwegen, Rusland, Sardinië, Napels, Griekenland, Chili, en Uruguay aangenomen is. Zijn systeem is ontwikkeld in het, Code-Reynold, die ook in het Duitsch bij L. Hachette en Co. te Parijs, Londen en Leipzig verschenen is, en waarin zich een repertorium bevindt, naar aanleiding waarvan men de geziene teekens gemakkelijk in elke taal kan overbrengen.

Krijgskunde.

De bajonet is niet, gelijk men ten onregte heeft aangenomen, te Bayonne uitgevonden, maar is van de Maleijers afkomstig, die hun kris op het geweer staken. Van hen kwam de bajonet tot de Hollanders, die hunne regimenten in O. I. daarmede wapenden. Sedert 1679 werd het door de Franschen algemeen aangenomen en de overige volken van Europa eigenden zich dit werkzaam wapen van aanval snel toe. (Redactie.)

Boekhandel.

De nieuwe Amerikaansche Encyclopaedie bevat opgaven over het debiet van eenige aldaar verschenen werken. Zoo zijn er verkocht van: De Negerhut 310,000, De wonderen der wereld 100,000, De Lantaarnopsteker 90,000, Fern Leaves 70,000, Ruth Hall 55,000, Hugh Millers werken 50,000, Bentons Dertig Jaren 55,000, Kanes Arktische nasporingen — waarvoor 1 dollar honorarium per exemplaar was toegestaan — 65,000, Harpers Prentbijbel, die 20 dollars kost, 25,000, Noa Websters Elementair leesboek 35 miljoen, zijne woordenboeken 2 miljoen, Daries Mathematisch Handboek 300,000 exemplaren. De dagelijksche verkoop van Mitchells Beginselen der Aardrijkskunde moet door elkander 1000 exemplaren bedragen. Het Bijbelgenootschap zette in 't vorige jaar 712,114 bijbels van de hand en Penningmagazijnen worden in ongelooflijk groot aantal verspreid.

1) Wij deelen dit als een aardigheid mede.

Redactie.

Straat Sunda Doorgezeld.

DATUM	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM	NAAR
September	26 Bremer	Asia	T. Nutzhorn	Batavia	24 Sept.	Amsterdam
"	27 Engelsch	Conference	L. Webster	Singapore	5 "	Liverpool
"	28 Nederlandsch	Zeenimph	J. W. J. Witsen Elias	Batavia	27 "	Amsterdam
"	Amerikaansch	John A. Robb	A. Baker	op Walvisch vangst		
"	29 Nederlandsch	Ridderkerk	H. Teerlink	Melbourne	1 Sept.	Batavia
"	Hamburg	Harriet	N. L. Petersen	Macao	4 Aug.	Oork
"	Amerikaansch	Penquin	W. E. Wheeler	Amoy	18 "	New-York
"	30 Engelsch	Kohinaor	D. Foote	Singapore	26 "	Londen
"	Amerikaansch	Berodino	J. E. Pendleton	Cardiff	30 Junij	Singapore
"	Zweedsch	Ariel	B. Orson	Bangkok	13 Aug.	Engeland

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
September	29 Z. M.	stooms. Merapie	Kapt. Luit. t/z. Siedenburg	koerst. N. O.
"	"	sch. brik Sijlph	Luit. t/z. I. K. Pilaar	"
"	Nederlandsch	Compagnie Compagnie	G. J. Bruker	Cheribon
"	"	Scheveningen	J. K. Annokke	Soerabaja
"	Ned. Indisch	Justine	Lim Goalling	Palambang
"	"	Marzoek	Sech Bagawing	Banks
"	"	brik Pascaen	Tan Siauwkeng	Cheribon
"	30 Nederlandsch	bark Sara Alida Maria	S. Stapert	Samarang
"	"	brik Henriette Elisabeth Susanna	C. Onwehand	Soerabaja
"	"	brik Louise Roelofina	J. A. Sigbrandi	Tjilatjap
"	"	bark Catharina Maria	A. J. Schuchard	Samarang
"	"	Billiton	H. ten Zeldam Ganswijk	Sydney
"	Ned. Indisch	Fathoel Seroer	"	Sumaep
"	Engelsch	Balmgaith	"	Londen
October	1 Nederlandsch	Louis Meijer	O. Hazewinkel	Samarang
"	"	Reijerwaard	W. J. Saiblairelles	Soerabaja
"	"	Sirius	H. Mulder	"
"	"	Phoebus	de Roever qd.	Tagal
"	Engelsch	schoener Harriet	Black	Cocos Eilanden

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	AGENTEN.
September	28 Ned. Indisch	bark Fatas Banjermassing	Serief Mohamad	Banjermassing	10 Sept. Bujs, Jacobsen & Co.
"	"	stooms. Padang	A. Gujot	Soerabaja	25 " W. Cores de Vries
"	Nederlandsch	schip Minister Pahud	F. Kievit	Priaman	2 " Metzendorf, Wilmans & Co.
"	"	bark Joan	C. Laseur	Cheribon	24 " Hager & Schuurman
"	"	"	E. J. Boujer	Japan	5 Aug. van Ommeren, Rueb & Co.
"	Fransch	"	Joan Melchior Kemper	Soerabaja	23 Sept. B. Kopersmit & Co.
"	Zweedsch	"	St. Jean	Samarang	23 " J. Cezard & Co.
"	"	"	Hedvig	Sydney	5 Aug. Metzendorf, Wilmans & Co.
"	"	schip Amaz n	E. Sjogren	Melbourne	31 " Metzendorf, Wilmans & Co.
"	Pruisch	"	Dulbin	Liverpool	29 " Busing Schröder & Co.
"	Hamburg	"	J. W. Klein	Port Adelaide	31 Aug. Metzendorf, Wilmans & Co.
"	Fransch	"	Vogter	Macao	C. Bahre, & G. Kinder.
"	Nederlandsch	schip Azis	J. G. Kunst	Soerabaja	B. van Leeuwen & Co.
"	Ned. Indisch	brik Honggoan	"	Rembang	Buis, Jacobsen & Co.
"	Hamburg	schip Elbe	Muelenroed	Singapore	Pandel & Stiehaus.
"	30 Nederlandsch	bark Landbouw	P. A. Kleijenberg	Samarang	25 Sept. J. Cezard & Co.
"	Ned. Indisch	"	Esperance	Pecalangun	20 " Gezagvoerder.
"	"	brik Cheribon Packet	Messingham	Cheribon	Pandel & Stiehaus.
"	"	stooms. Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang	29 Sept. Levert & Co.

